

JAARVERSLAG 2020

GEMEENTE TILBURG

ADRES: CARRÉ 32, 5017 JE TILBURG
INFO@ATELIERSTILBURG.NL

FLOOR WESTERBURGEN (DIRECTEUR)
FLOOR@ATELIERSTILBURG.NL

Stichting Ateliers Tilburg (SAT) verkeerde bij de overname in december 2019 in zwaar weer. In de twee jaren daarvoor was het toezichhoudend orgaan meer op afstand komen te staan door een wijziging van Raad van Bestuur naar Raad van Toezicht. De lijst uitdagingen was lang. Zo lag er een schuld van bijna 120.000 euro, waren er veel huurachterstanden, stonden er in alle panden heel veel ateliers leeg en drie van de negen personeelsleden was langdurig ziek. Het ontbrak aan heldere afspraken en een visie voor de toekomst. Er was bovendien sprake van zeer nijpend achterstallig onderhoud in alle panden. Dankzij alle mensen die deel uitmaken van het team van Stichting Ateliers Tilburg kan ik weer voorzichtig met vertrouwen naar de toekomst kijken.

We hebben gestreefd naar het transparanter maken van de organisatie. We wilden onze huurders meer inzicht geven in cijfers en de totstandkoming van nieuw beleid. Het werk van onze huurders en SAT zichtbaar maken stond hoog in het vaandel. Eind 2020 stond van de totale schuld nog iets meer dan 60.000 euro open aan de Onderwijsgroep Tilburg voor de (achterstallige) huur voor het pand aan de Gershwinstraat. We zijn gestart met een afbetalingsregeling en we hopen daarnaast begin 2021 in ieder geval de helft in een keer af te betalen. Het

team is weer op volle kracht aan het werk, langzaam filtert zich helder beleid en durven we weer plannen te maken voor de toekomst. We hebben in 2020 maar liefst vijftig nieuwe huurcontracten gemaakt en dat kun je best uniek noemen. De leegstand in alle panden is daarmee zo goed als weggewerkt.

Helaas heeft Corona in veel gevallen roet in het eten gegooid en zijn sommige plannen niet of op een uitgekleden manier verwezenlijkt. Een aantal huurders heeft zelfs hun atelier moeten opgeven. We hebben betalingsregelingen getroffen en sommige projectruimtes en leslokalen bleven leeg. Ook in het nieuwe jaar voelen we daarvan de zorgelijke nasleep.

2020 was, kortom, een jaar waarin we vooral hebben gestroomlijnd, schoongemaakt en ontrafeld. Met als belangrijkste doel de organisatie weer gezond te krijgen en weer vaste grond onder de voeten te krijgen. En dat was nodig. In dit jaarverslag leest u de balans van het afgelopen jaar.

Floor Westerburgen
Directeur-bestuurder Stichting Ateliers Tilburg
April 2021

INHOUDS OPGAVE

DEEL 1

Financiële situatie a.d.h.v. de jaarrekening
Differentiatie en bijbehorend prijspeil
Incidentele subsidies

DEEL 2

Ateliers & ruimte
Panden in beheer

DEEL 3

Educatie

DEEL 4

Communicatie
Exposure

DEEL 5

Projecten

DEEL 6

Organisatie

DEEL 1

DE FINANCIËLE SITUATIE AAN DE HAND VAN DE JAARREKENING 2020

Wie had bij de aanvang van het boekjaar kunnen vermoeden wat ons vanaf maart 2020 te wachten stond. De hele culturele sector werd zwaar getroffen door de coronamaatregelen en ook Stichting Ateliers ontkwam niet aan de organisatorische en financiële gevolgen. Dat ondanks deze moeilijke tijden een negatief resultaat is behaald van “slechts” € 90.754 zegt iets over de veerkracht van de organisatie. Zeker als in aanmerking wordt genomen dat in dit resultaat een bijzondere last is verwerkt van € 68.245. Het gaat in dit geval om een huurachterstand aan de Onderwijsgroep Tilburg voor de opstartfase van het pand aan de Gershwinstraat. Hiervoor is een betalingsregeling getroffen en de afspraak is dat we die voor 2024 afbetaald hebben.

De omzet verhuur en de servicekosten zijn aanmerkelijk gestegen (met een ton), maar daar staat tegenover dat ook de personeelskosten van de organisatie met € 100.000 gestegen zijn. Stichting START, waarin de tijdelijke panden zijn ondergebracht, bleef op punten zorgelijk. Diverse panden kunnen om verschillende redenen nog niet rendabel geëxploiteerd worden. In het geval van de Veldhovenring bijvoorbeeld komt dat door de hogere huurprijzen die nodig zijn om de exploitatie sluitend te krijgen. Zodra de coronamaatregelen aflopen, verwachten we ook hier de leegstand snel weg te werken en is in dit pand een sluitende exploitatie mogelijk.

Stichting Ateliers heeft door een extra afdracht aan achterstallige atelierbijdragen vanuit Goretti een positief resultaat weten te behalen. Voor een gezonde exploitatie van Stichting Ateliers is echter een structurele verhoging van de vaste subsidie noodzakelijk, daarover zijn we in gesprek met de gemeente. Waar het stichting Ateliers in al de voorgaande jaren moeiteloos lukte zonder verlies te draaien, ondanks de gematigde huuropbrengsten, is het in 2020 niet gelukt verliezen te vermijden. De belangrijkste reden is het uitgangspunt van betaalbare huren voor onze huurders. Dit verlies ontsiert onze jaarrekening en ik zal hierna ingaan op een aantal evidente redenen, die aan dat verlies ten grondslag liggen.

Belangrijk om in dit verband allereerst te vermelden zijn de twee vastgoedaankopen in 2017 en 2018 van respectievelijk het Carré-gebouw en het pand NS-plein 16. Naast de aankoopkosten en de daarmee gepaard gaande

hypothecaire lasten (ondanks een aanvullende subsidie van de gemeente) bleek in een later stadium geen rekening te zijn gehouden met een extra post overdrachtsbelasting. Bovendien heeft de stichting eind 2018 een eenmalige gelegenheid aangegrepen om met de hulp van de gemeente 16 muziekstudio's te bouwen in een pand aan de Ringbaan-Oost. Later bleek dat niet alle kosten werden gedekt door de voornoemde subsidie. Met name werd achteraf duidelijk dat er nog een extra bedrag van € 45.000 aan btw moest worden betaald. De reële verwachting is dat deze financiële tekorten weggewerkt kunnen worden in de loop der jaren door een kostendekkende exploitatie van de genoemde panden en dat de tekorten van tijdelijke aard zullen zijn.

Het grootste financiële probleem door niet geïnde btw over het pand Goretti. Ondanks vermelding op de balans is verzuimd de btw over een aantal jaren via aangifte terug te vragen. We zijn hierover in gesprek met de belastingdienst en met de gemeente Tilburg. Daarnaast zijn er in het verleden, onder druk van atelier schaarste, voor enkele panden te snel overeenkomsten gesloten, waardoor een blijvend exploitatietekort ontstond. Overigens kampt de stichting al langer met een structureel tekort om de overheadkosten te kunnen dekken. Daar staat tegenover dat we de huur zo laag mogelijk moeten houden. Dit is een uitdaging waarvoor we ook de hulp van de gemeente in hebben schakelen.

Al met al financieel een lastig jaar, maar op basis van genomen maatregelen, incidentele ondersteuning door de gemeente en aangepaste begrotingen zijn we van mening dat de stichting dit jaar spoedig te boven zal komen.

drs. Jack M.J. Keusters
accountant Stichting Ateliers Tilburg

In veel panden was onduidelijkheid over de hoogte van de huurprijzen. Die waren niet overal gelijk en ook al geruime tijd niet geïndexeerd. Uiteraard streeft SAT naar zo laag mogelijke huren, maar dat heeft ook een keerzijde. Ondanks de bescheiden structurele bijdrage en ondanks de incidentele subsidies is het een behoorlijke opgave om onze organisatie voldoende professioneel op peil te houden met enkel de huurinkomsten. Naast de materiële voorzieningen zijn vele handen en uren nodig om de voortdurende stroom van in- en uittrekkende huurders goed te laten verlopen, om expositieruimtes en broedplaatsen zonder verlies te laten draaien en om een interessant cursusaanbod voor alle lagen van de Tilburgse bevolking op poten te zetten. De personele bezetting van SAT is minimaal en behoeft dringend uitbreiding. Daar probeerden we uit alle macht iets aan te doen, maar in 2019 kon dit niet gezien de financiële krapte. Daarom besloot de Directie en Raad van Toezicht van SAT om per 1 januari 2020 over te gaan tot een extra huurverhoging van 3%, naast de al voorgenomen 2% jaarlijkse standaard verhoging. Bij elkaar gaat het om 5% verhoging. We hebben hiermee een moeilijk, uitzonderlijk, maar uiterst noodzakelijk besluit genomen. Voor 2020 heeft dit niet betekend, mede vanwege alle gevolgen rondom de coronamaatregelen, dat we met deze financiële maatregel achterstallig onderhoud aan konden pakken. Het was slechts bedoeld om de begroting sluitend te krijgen.

In 2020 hebben we afgesproken dat de huur in Carré voor nieuwe huurders € 6,- per m2 bedraagt. We kunnen het ons niet permitteren de huur met terugwerkende kracht voor alle zittende huurders te verlagen, maar deze afspraak leverde wel veel duidelijkheid op. Voor NS16 was een huurverhoging van € 4,- naar € 5,- per m2 ook afgesproken, zodra de verbouwing een feit was. Deze maatregel hebben we ingevoerd na de zomer. Voor de overige panden gelden (nog steeds) verschillende prijzen, omdat de huurprijs en de servicekosten per pand uiteenlopen. Inclusief servicekosten varieert de huurprijs van ongeveer € 5,- per m2 tot € 10,- per m2 per maand. De goedkopere huren gelden meestal voor tijdelijke panden waarin de faciliteiten vaak ook minder omvangrijk zijn. In 2020 was er een doorstroom van negen huurders naar een andere atelierruimte van SAT, terwijl er een nieuwe instroom van 42 was en een uitstroom van 53 was.

Naast de gedifferentieerde huurprijzen en servicekosten, is ook het toewijzings- en doorschuifbeleid voor vrijgekomen ateliers is een heikel punt. De afspraken die er vanuit het verleden liggen spreken elkaar tegen en zijn niet eenduidig. We experimenteren met manieren om te zorgen voor een goede mix van disciplines, aanwezigheid, betrokkenheid en ervaring. Een van de meest in het oog springende veranderingen is die in Carré. Daar hebben we gekozen voor een dynamischere samenstelling van de ateliers op de begane grond vanwege het vertrek van huurders (voornamelijk vanwege de gevolgen van de coronamaatregelen). Er ontstond een kans om heel gericht te zoeken naar nieuwe huurders die samen met SAT werken aan de ambitie om een podium te zijn en bijdragen aan een sterke community. Zo hebben we geëxperimenteerd met een mogelijke fysieke winkel met werk van huurders, een flexplek, een fotografiecentrum en huurders die cursussen geven. We evalueren regelmatig en sturen bij waar nodig.

Binnen de tijdelijke panden is de doorstroom van nieuwe huurders groter, omdat makers van tevoren weten dat het pand tijdelijk in de verhuur is genomen. De verplaatsing binnen Carré is ook opmerkelijk, maar niet vreemd. Huurders weten dat dit een blijvende locatie van SAT is, waardoor ze altijd zoeken naar het meest ideale atelier. De begane grond heeft hierbij een sterke voorkeur.

INCIDENTELE SUBSIDIES

Naast de jaarlijkse structurele ondersteuning vanuit de gemeente Tilburg die terug te vinden is in de jaarrekening, hebben we in 2020 ook een aantal incidentele subsidies aangevraagd en gekregen. Deze zijn niet meegenomen in de jaarrekening, maar zijn wel de moeite waard om te vermelden.

SUBSIDIE ORGANISATIE & MIDDELEN

26 FEBRUARI 2020

€ 50.000

Per 1 december 2019 waren er 11 mensen in dienst van de Stichting, waarvan twee op zzp basis. Drie van de personeelsleden waren op dat moment langdurig ziek waaronder een beheerder, een schoonmaker en de medewerker communicatie en verhuur. Eind december 2019 zegde een beheerder bovendien zijn baan op. Met slechts één beheerder, drie schoonmakers, een parttime medewerker voor verhuur en communicatie, een directeur voor acht uur per week en een parttime zzp-er voor de financiële administratie, was de organisatie op zijn zachtst gezegd erg wankel. De Stichting beheerde op dat moment 10 panden met in totaal 250 ateliers en (educatieve) ruimtes.

geoliede machine, maar er moest eerst en vooral veel puin worden geruimd. Soms letterlijk (asbest, langverwaarloosde opslagruimtes en vollegangen) en soms ook figuurlijk (onduidelijke afspraken en grote huurachterstanden). Om een noodzakelijke inhaalslag te maken, hadden we grote behoefte aan een eenmalige organisatorische impuls. De organisatiekosten vielen uiteen in zaken die broodnodig waren om de Stichting organisatorisch weer soepel te laten lopen (middelen) en in de inzet van mensen.

Gezien de uitdagingen die er lagen, was en is dat met deze bezetting eigenlijk een onmogelijke taak. Het ging bovendien niet om het continueren van een

EENMALIGE SUBSIDIE ACHTERSTALLIG ONDERHOUD EN HUURACHTERSTAND

3 MEI 2020

€ 70.000

Door de financiële problemen waar de stichting in verkeerde, was het onmogelijk om noodzakelijke of wenselijke investeringen te doen die bijdragen aan de veiligheid, verhuurbaarheid, toekomstbestendigheid of aantrekkelijkheid van de werkruimtes die de Stichting in beheer heeft. We probeerden met deze aanvraag vooral te investeren in panden of op plekken waar we van dachten dat het echt iets zou opleveren. Dat betekende dat we bijvoorbeeld liever niet investeerden in een pand waarvan het huurcontract binnen afzienbare tijd zou aflopen (Dröge) of waarvan het onderhoud wordt gedaan door de pandeigenaar (3 Suisses). Onze 'eigen' panden (Carré en NS16), de panden die we duurzaam huren van gemeente Tilburg (Goretti/

Park) of onze succesnummers (RBO10) waren wat ons betreft dan een betere keus voor investeringen.

Daarnaast was het door de grote financiële achterstand op het pand aan de Gerswinstraat (68.000 euro) en 3Suisses (12.000 euro) niet mogelijk andere investeringen te doen of budget te reserveren voor bijvoorbeeld groot noodzakelijk onderhoud aan (eigen) panden. We verwachtten bovendien nog de nasleep van een arbeidsconflict met een van de medewerkers van de Stichting. Voor deze drie onderdelen: achterstallig onderhoud, inlopen van huurachterstand en het oplossen van een arbeidsconflict, vroegen wij een eenmalige subsidie aan ter hoogte van 70.000 euro.

INCIDENTELE SUBSIDIES

SUBSIDIEAANVRAAG LOCKDOWN LIBI 1.0

15 DECEMBER 2020

€ 23.443,90

Partners in dit plan: Tyrone Tjon-a-loi (Goldfished), Frank Klick & Sidney Marte (Studio Bangana) en Thom Heheman (Pieterboys).

Stichting Ateliers Tilburg haakte in op de ontstane problematiek rondom jongeren in lockdown en bood in samenwerking met partners, die een ijzersterk netwerk hebben in de urban culture, een programma aan in de kerstvakantie. Onder de titel 'Lockdown Libi' ('Libi' is Surinaams/straattaal voor 'leven') streamden we een live-programma op zes momenten in de kerstvakantie vanuit Carré.

Stichting Ateliers Tilburg maakte in Carré een ruimte vrij van waaruit deze programmering kon worden gestreamd. Om de ruimte geschikt

te maken en om activiteiten als live streamen, opnemen en later uitzenden mogelijk te maken, was ook een eenmalige investering nodig op gebied van akoestiek en geluidsapparatuur. Deze zaken blijven in eigendom van Stichting Ateliers Tilburg en maken het bovendien mogelijk om met het oog op de toekomst vaker urban culture programmering gericht op jongeren mogelijk te maken vanuit deze ruimte.

STEUNVERZOEK FINANCIËLE GEVOLGEN CORONA

16 FEBRUARI 2021

(MAAR HEEFT OOK BETREKKING OP 2020)

€ 373.597,84

Stichting Ateliers Tilburg (SAT) heeft een steunverzoek ingediend om uiteen te zetten welke financiële gevolgen corona heeft gehad (en heeft) op de bedrijfsvoering van de stichting. Belangrijke opmerking bij dit overzicht is dat Stichting Ateliers Tilburg verwacht dat de problemen de komende periode zullen aanhouden en mogelijk zelfs zullen verergeren. De situatie voor veel kunstenaars en performers is immers aanhoudend uitzichtloos. We zijn voor deze aanvraag uitgegaan van maart

2020 t/m juli 2021. De gevolgen vallen uiteen in drie verschillende onderwerpen: huurders, extra personele inzet en huur gemeentelijk pand. Dit steunverzoek is ingediend, maar nog niet toegekend.

DEEL 2

ATELIERS EN RUIMTES

Stichting Ateliers Tilburg (SAT) is een non-profitorganisatie, die onder andere samenwerkt met de gemeente Tilburg om (professionele) kunstenaars en creatieve ondernemers betaalbare werkruimte te bieden in Tilburg. Met dat doel voor ogen ontwikkelt, beheert en verhuurt Ateliers Tilburg al sinds 2004 cultureel vastgoed in Tilburg. Dit heeft geleid tot een aanzienlijke groei van het aantal panden en ateliers in de stad en dat is ook nodig. Tilburg is een Stad van Makers. Er moeten dan ook plaatsen zijn waar gemaakt kan worden. Én waar het gemaakte te zien is. Naast de verhuur van ruimtes heeft SAT eind 2020 een begin gemaakt met het formuleren van een visie voor korte en lange termijn. Zo zijn we ons gaan ontwikkelen als een platform voor makers en hebben we een begin gemaakt met de bouw van een sterke on- en offline community.

SAT beheerde in 2020 elf panden verspreid over Tilburg. Sommige panden zijn aangekocht, zoals Carré en NS16.

Daarnaast huurden we ook locaties van de gemeente, woningbouwcorporaties, onderwijs- en zorginstellingen en van particulieren. Het uitgangspunt was en is om steeds 200

ateliers in beheer te hebben. Op die manier voldoet SAT aan de opdracht van de gemeente om minimaal 200 betaalbare atelier- en oefenruimtes te beheren. We hebben samen goed nagedacht over nieuwe panden, spreiding van het aanbod en ook over de bundeling van disciplines.

Vorig jaar zijn we gestart met het nemen van de regie over de wens van de gemeente en makers om twee regelloze ruimtes te ontwikkelen. Het is überhaupt een wens om op meer plekken een rol als regisseur te krijgen als het gaat om ruimte voor makers.

Het beleid wat zich is gaan ontvouwen, kenmerkt zich dan ook door drie pijlers: Verhuur, Platform en Community. In de tabel op de volgende pagina valt te lezen hoeveel panden de stichting in beheer heeft en wat de vastgoedrelatie is.

PANDEN IN BEHEER

LOCATIE	ATELIERS	VASTGOED RELATIE	SOORT	
CARRÉ	100	EIGENDOM SAT	HYPOTHEEK	115 (47%)
OVERIGE RUIMTES	30			
NS16	15	EIGENDOM SAT	HYPOTHEEK	45 (19%)
OVERIGE RUIMTES	2			
GORETTI	16	GEMEENTE TILBURG	LANGDURIGE VERHUUR	67 (28%)
OVERIGE RUIMTES	12			
DRÖGE	29	GEMEENTE TILBURG	TIJDELIJKE VERHUUR	15 (6%)
OVERIGE RUIMTES	2			
3SUISSES	24	PARTICULIER	TIJDELIJKE VERHUUR	
OVERIGE RUIMTES	2			
RBO10	21	PARTICULIER	LANGDURIGE VERHUUR	
OVERIGE RUIMTES	2			
VELDHOVENRING	13	PARTICULIER	LANGDURIGE VERHUUR	
OVERIGE RUIMTES	1			
ROZENSTRAAT	9	PARTICULIER	TIJDELIJKE VERHUUR	
OVERIGE RUIMTES	1			
TRIANGEL	1	SCHOOLBESTUUR	TIJDELIJKE VERHUUR	
OVERIGE RUIMTES	-			
GERSHWIN	14	SCHOOLBESTUUR	TIJDELIJKE VERHUUR	
OVERIGE RUIMTES	12			
TOTAAL	242		Ateliers naar tijdelijkheid:	
OVERIGE RUIMTES	64		Eigendom	115
			Langdurige huur	74
			Tijdelijke huur	53

PANDEN IN BEHEER

CARRÉ	€119.421,24
--------------	-------------

3141 m2

NS16	€ 36.226,80
-------------	-------------

717 m2

GORETTI	€ 167.343,48
----------------	--------------

833 m2

DRÖGE	€ 38.832,00
--------------	-------------

1376 m2

3SUISSES	€ 60.938,16
-----------------	-------------

676 m2

RBO10	€ 58.071,72
--------------	-------------

717 m2

VELDHOVENRING	€ 45.327,36
----------------------	-------------

833 m2

ROZENSTRAAT	€ 36.765,48
--------------------	-------------

366 m2

TRIANGEL	€5.160,60
-----------------	-----------

3141 m2

GERSHWIN	€ 75.000,00
-----------------	-------------

717 m2

Verder is het ook nog relevant om te zien wat de verhouding vierkante meters was ten opzichte van de verschuldigde huur of hypotheeklast:

Ontwikkelingen ateliers en panden

Stichting Ateliers Tilburg heeft halverwege 2020 aangegeven bij de gemeente dat er zorgen zijn over de hoeveelheid ateliers in met name het museum-kwartier. Zo is er al jaren sprake van het beëindigen van het contract met Dröge, waardoor er dertig ateliers op een belangrijke locatie verdwijnen. Daarnaast eindigt het huurcontract voor de Rozenstraat en 3SuisSES begin 2022. Er worden samen met de gemeente verschillende opties verkend: toch verhurende partij blijven bij Dröge of een nieuw pand betrekken in de omgeving van museum De Pont.

TOTAAL	€ 155.648,04
---------------	--------------

DEEL 3

EDUCATIE

Stichting Ateliers Tilburg biedt ruimte aan ongeveer 350 makers. In het pand aan het Wilhelminapark (Goretti) werden in 2020 nagenoeg geen cursussen gegeven in lokalen die van SAT werden gehuurd. We zijn wel erg blij met de nieuwe samenwerking met De Nieuwste School. Sinds de start van het nieuwe schooljaar in 2020 huren zij een lokaal en een opslag in Goretti. Vanwege corona verspreiden ze de klas over twee lokalen. Deze constructie levert interessante samenwerking met andere huurders op (keramieklessen, specifieke vragen van

eindexamenleerlingen aan huurders en een voorzichtige verkenning met galerie Park).

Ook in andere (educatie) ruimtes vond nagenoeg niets plaats. De verhuur voor bijvoorbeeld de salon in Carré lag het grootste gedeelte van 2020 stil. Sommige huurders probeerden op momenten dat de maatregelen het toelieten, in eigen atelier een cursus of workshop te geven, maar dat zijn geen noemenswaardige aantallen geweest.

HOGER ONDERWIJS & EDUCATIE

Stichting Ateliers Tilburg investeert in langdurige relaties met het (kunst) onderwijs. Onder andere vanwege de opvatting dat daar de huurders van de toekomst studeren. Zo zijn we samen met Fontys Hogeschool voor de Kunsten gestart met zoeken naar een pand waar we gezamenlijk intrek in kunnen nemen en Ateliers Tilburg de beheerder wordt. Beide partijen geloven in de kruisbestuiving en de versterking die dat op kan leveren.

Zowel in de Rozenstraat als in Dröge verhuurden we in 2020 in totaal vier ruimtes voor groepen studenten die vanwege alle maatregelen niet op school konden of mochten studeren. Verschillende afdelingen van Fontys Hogeschool voor de Kunsten (master Kunsteducatie, Performing Public Space en dans) huurden bovendien ruimtes van SAT voor projectdagen en afstudeersymposia.

Ook in 2020 reikten we de atelierprijs uit bij de bekendmaking van de Jacques de Leeuwprijs. Omdat er in 2019 nauwelijks gebruikt gemaakt is van die prijs, hebben we er vorig jaar voor gekozen om de

genomineerden voor de Jacques de Leeuwprijs een plan te laten indienen, waarin een duidelijk tegenprestatie stond. De winnaar van de atelierprijs werd Tom Heintz, een jonge theatermaker. De belangrijkste reden voor het toekennen van de prijs, lag in zijn wens om interdisciplinair te gaan werken. En die wens sloot naadloos aan op het nieuwe beleid van SAT, waarbij kruisbestuiving, samenwerken, inspiratie en kennisdeling centraal staan. We kozen voor een grote ruimte in de Rozenstraat en zo konden we er via een open call nog twee kunstenaars bij zoeken: een plek voor een Brabantse kunstenaar, die dit jaar is afgestudeerd, en een plek voor een kunstenaar die tot vijf jaar geleden afstudeerde. Stichting Ateliers Tilburg zag steeds vaker dat kunstenaars en creatieve ondernemers ruimtes deelden om te komen tot interessante samenwerkingsvormen. Voor de stichting was dit een uitgelezen mogelijkheid om te onderzoeken, hoe zulke nieuwe constructies het beste werken.

Tom Heintz, Jesse Fischer en Liselot van de Geer organiseerden samen een heel toffe livestream vanuit hun atelier aan de Rozenstraat tijdens de cultuurnacht. Helaas gooide corona ook hier roet in het eten en zouden deze jonge kunstenaars in andere omstandigheden een andere output kunnen tonen. In 2021 tonen ze in ieder geval het eindresultaat van een jaar in een gedeeld atelier.

DEEL 4

COMMUNICATIE

Het goed beheren van ateliers en panden vormt de basis van ons werk, maar we willen ook graag een platform zijn en een community vormen. Vanwege het gebrek aan mogelijkheden om in 2020 fysiek een platform te zijn, hebben we groots uitgepakt op online exposure en zochten we naar manieren om coronaproof te tonen. Het meest in het oog springende resultaat is een gloednieuwe website (gelanceerd op 12 november) met daarop veel aandacht voor (het werk van) onze makers. Natuurlijk is er ook veel ruimte voor praktische zaken, maar het is inmiddels ook een veel nadrukkelijker podium. Op de homepage wisselt het werk van de huurders bij iedere nieuwe klik

en per maker is er een uitgebreide eigen pagina beschikbaar. In de volgende fase wordt er een aparte pagina ingericht aan de achterkant van de website, waar alle huurders elkaar in een online community kunnen ontmoeten om kennis te delen of inspiratie op te doen. Dit project is tot stand gekomen met steun van de afdeling cultuur van de Gemeente Tilburg en gerealiseerd door Spruit Digital. Onze policy is dan ook dat we alle opdrachten uitzetten onder huurders.

INTERNE COMMUNICATIE

Stichting Ateliers Tilburg zet in op interne communicatie. We willen graag dat onze huurders goed op de hoogte zijn. We doen dat regelmatig via mailberichten, nieuwsbrieven, maar zijn in 2020 ook gestart met speeddates. We deden een oproep om kennis te komen maken, werk te tonen (en eventueel in bruikleen te geven voor verkoop via het kantoor van SAT) en ideeën of zorgen te delen. Op die manier hebben we zeker twintig huurders uitgebreid gesproken. We schoven aan bij het HOC (huurders overleg carré) en gingen gevraagd of ongevraagd in gesprek op locatie. We willen in 2021 werken aan een klankbordgroep waaraan we ons (nieuwe) beleid kunnen voorleggen. We hadden ook een aantal kennismakingsbijeenkomsten gepland, maar die zijn vanwege de maatregelen niet doorgegaan. In plaats daarvan hebben we wel een afvaardiging van onze huurders in gesprek gebracht met wethouder Hendrickx

en twee ambtenaren van de afdeling cultuur over de gevolgen van corona voor hun kunstenaarspraktijk.

Nieuwe huurders kunnen ons niet alleen per e-mail bereiken, maar sturen ook gemakkelijk een whatsapp sinds de komst van de nieuwe website. Samen met Bank15 deden we een oproep onder Tilburgse makers om te praten over de wensen en ideeën met betrekking tot atelierruimte en makerschap in Tilburg. Zeker twintig makers schoven aan op deze 'Bier & Pizza avond' en deelden hun gedachten. Een van de meest waardevolle opbrengsten was het zaadje dat werd gepland voor ruimte 50 in Carré, een ruimte die we nu door ontwikkelen tot de eerste regelloze ruimte in Tilburg.

**“ EEN VAN DE MEEST
WAARDEVOLLE FLOOR
WESTERBURGEN
OPBRENGSTEN WAS
HET ZAADJE DAT
WERD GEPLAND
VOOR RUIMTE 50
IN CARRÉ, EEN
RUIMTE DIE WE NU
DOORONTWIKKELEN
TOT DE EERSTE ATELIERS TILBURG
REGELLOZE RUIMTE
IN TILBURG.”**

NIEUWE WEBSITE

Met onze nieuwe website stralen we een nieuwe visie uit in een fris digitaal jasje. We maken beter inzichtelijk wat SAT rijk is aan makers, ruimte en (samenwerkings-) mogelijkheden.

Zo neem je gemakkelijk een kijkje binnen onze panden en vind je de daarbij horende USP's. Je kunt zelfs zien wie je potentiële atelierburen worden! De beschikbare ateliers zijn uitgerust met een breder pakket aan specificaties. Denk daarbij aan wel of geen krachtstroom, rolstoeltoegankelijkheid, een eigen waterpunt of lichtinval. We streven ernaar dit inkijkje in 2021 uit te breiden met bewegend beeld en plattegronden. Via de atelierpagina stel je ons gemakkelijk aanvullende vragen middels een Whatsapp-berichtje of je kunt direct reageren via het contactformulier.

Voor zowel huurders, als niet-huurders, is er een FAQ pagina aangemaakt en onze huisregels staan online. Dit is in lijn met de ambitie om transparant en helder te communiceren.

Ervaring leerde dat weinig mensen en zelfs onze eigen huurders niet tot nauwelijks bekend waren met onze cursus- en projectruimtes, daarom hebben deze een eigen pagina gekregen onder het kopje "huren". Je kunt hier gemakkelijk een tijdslot boeken en direct afrekenen.

Tot slot vind je al onze locaties en vrije ateliers aangegeven op een kaart van Tilburg. Zo kun je gemakkelijk zien welk pand bij jou om de hoek ligt of in de buurt van je favoriete spot.

Tyrell Kuipers
Verhuur en communicatie

VRIJE ATELIERS

PROJECTRUIMTES

LOCATIES

INSCHRIJVEN

KOEN DELAERE EN INEZ WOLTERS IN GESPREK
MET WETHOUDER HENDRICKX OVER DE GEVOLGEN
VAN CORONA @ CARRÉ
FOTO DOOR LOT DE PONT

ONLINE EXPOSURE

Het afgelopen jaar hebben we, mede vanwege corona, ingezet op online exposure. Niet alleen om de vrije ateliers of interessante nieuwsberichten te delen, maar juist ook om een platform te zijn voor (het werk van) onze huurders. In april hebben we via Instagram gepoogd toegankelijk en betaalbaar werk te verkopen. Daarnaast plaatsten we actief berichten over het werk van huurders. We gingen een intensieve samenwerking aan met Tilburg.com en het Stad van makers platform via makeitintilburg.com. We namen actief deel aan de virtuele cultuurnacht met een interview en een aantal live activiteiten.

Aan het einde van 2020 gaven we vijf huurders opdracht een kerstkaart te ontwerpen. De set is 20 keer verkocht via de webshop en 89% van de opbrengst ging terug naar de kunstenaar.

OFFLINE EXPOSURE

Achter de ramen van het nieuwe stads kantoor van de gemeente Tilburg hangen sinds november 2020 bijna veertig werken van huurders van SAT. Het pand was klaar en wachtte op een nieuwe huurder, maar totdat die is gevonden, tonen Tilburgse makers uit alle disciplines hun werk. Dit was en is een mooie manier om kunst toegankelijk te maken in een tijd waarin een bezoekje aan een museum even niet kan.

Er is werk te zien van: Linda van Os, Simone Michielsen, Wim Mengels, Saskia Meijer, Astrid Abels, Ron van de Ven, Ton Naron, Honoré Didden, Romee van Oers, Gerdien Wolthaus Paauw, David Engel, Wout van de Wouw, Corrie Sup en Henk Westerhof, Ingrid Wens, Charlotte Godfriedt, Jordi Schoffelen, Marianne van Hest, Petra Jacobs, Larissa Schepers, Lia Kuijpers, Inge Janssens, De Zwermers, Dirk Schonkeren,

Jan Couwenberg, Carola Popma, Yda Sinay, Roel Sloot, Rozemarijn Oude-jans, Marianne de Jong, Bjorn Staps, Marieke Vromans, Paul Cleuren, Niels Mud en Sabrina van Bemmelen.

Deze expositie is mogelijk gemaakt met hulp van gemeente Tilburg, Naber Makelaars en Ruitentroef. De posters zijn belangeloos gedrukt door Groels/Print/Media/People.

PROJECTEN

In 2020 zijn we, ondanks alle coronamaatregelen, gestart met een aantal bijzondere experimenten of samenwerkingen, waarvan de vruchten slechts deels zijn geplukt. Dat ligt deels aan de gevolgen van corona, maar ook aan de omvang van de projecten. Een greep uit de projecten:

CONCERTREEKS MUZIEKSTUDIO'S

In het najaar organiseerde UCM-Records in samenwerking met Stichting Ateliers Tilburg en het internationaal gelauwerde StarkLinnemann Trio twee concertdagen in Studio 15, Ringbaan-Oost 10 in Tilburg. Op twee zondagmiddagen brachten zij intieme klassieke concerten voor een beperkt publiek. Uniek bij deze concerten was de locatie van de zitplaatsen ten opzichte van de musici. De bezoekers zaten samen met hen op het podium, uiteraard op 1,5 meter afstand van elkaar. Stichting Ateliers Tilburg stelde de ruimte belangeloos ter beschikking en probeerde op die manier exposure te krijgen voor leegstaande ruimtes in RBO10. Voor UCM-Records was het een mooie gelegenheid om toch op te treden.

DE NACHTZUSTER

Samen met Studio Bangana en de Pieterboys Worldwide is SAT een verkenning gestart rondom een regelloze ruimte. 'De Nachtzuster' bevindt zich in Carré en biedt op de eerste plaats de mogelijkheid aan huurders om elkaar te ontmoeten en te delen. Daarnaast krijgt de ruimte op termijn ook de functie van makersplek. In deze beginfase is vooral ingezet op uitproberen, onderzoeken en afstemmen. Met minimale middelen (beperkte financiële steun en giften in natura) is geprobeerd de ruimte hiervoor klaar te stomen. In 2021 gaan we het concept breed lanceren en zullen we proberen de gemeente hierin te betrekken. Het idee sluit naadloos aan bij de eigen opdracht van de gemeente om tenminste twee regelloze ruimtes op te zetten.

EXPERIMENTEN BEGANE GROND CARRÉ

Op twee plekken in Carré hebben we geëxperimenteerd met ruimtes die we op een andere manier een bestemming hebben gegeven. Er is een club aan de slag gegaan met de verkenning rondom een fotografiecentrum, er is gepoogd flexwerken van de grond te krijgen en we hebben gekeken of er een fysieke winkel met werk van huurders kon ontstaan. Vanwege corona zijn veel van deze plannen niet of niet goed uit de verf gekomen. We zetten in op 2021 en hebben goede hoop dat deze intenties in het nieuwe jaar beter zullen landen.

BLOEIENDE BROEDPLAATSEN

Het Nationaal Regieorgaan Praktijkgericht Onderzoek SIA kende een onderzoeksfinanciering van € 300.000 toe aan het project Bloeiende Broedplaatsen van Fontys Hogescholen en de TU Eindhoven. Het project had als doel om nieuwe toekomstperspectieven te ontwikkelen voor makersplekken in de stad. Samenwerking Met het project willen Fontys en de TU Eindhoven deze maatschappelijke meerwaarde van creatieve huisvesting in Nederland in kaart brengen en een bijdrage leveren aan de professionele ontwikkeling van atelierbeheerders en broedplaatsontwikkelaars. Op basis van best practices, interviews en netwerkanalyses worden nieuwe huisvestingsconcepten, samenwerkingsvormen en verdienmodellen verkend die kunnen helpen om de positie van broedplaatsen en atelierorganisaties in het speelveld van stedelijke ontwikkeling te versterken. Ook wordt in het project aandacht besteed aan de rol van de broedplaatsprofessional als community manager en als kwartiermaker in gebiedsontwikkelingen. Het project is gestart in het voorjaar van 2020 en loopt door tot mei 2022. De directeur van SAT neemt deel aan deelonderzoeken, interviews en gesprekken. We leverden actief gegevens aan en onderschrijven het belang van dit onderzoek.

LOA

SAT neemt deel aan het landelijk overleg atelierorganisaties. Er is op regelmatige basis overleg en de intentie is om kennis te delen en te benchmarken.

CULTUURALLIANTIE

SAT is in 2020 toegetreden tot het cultuuroverleg in Tilburg. Alle culturele instellingen die deel uitmaken van de basisstructuur overleggen eens per kwartaal om ideeën uit te wisselen, kennis te delen en elkaar te ondersteunen. We hebben deze deelname als zeer waardevol ervaren.

DEEL 6

ORGANISATIE & PERSONEEL

In 2020 heeft de organisatie een flinke inhaalslag gemaakt voor wat betreft de administratie en algemene organisatie. Allereerst is de financiële administratie volledig gedigitaliseerd. Op die manier is het mogelijk facturen digitaal goed te keuren en te archiveren. De vaste telefoonlijnen zijn geschrapt en er is een begin gemaakt met het opruimen van het papieren archief. We zijn gaan werken in een centraal Excelbestand via Google Drive en via deze weg hebben we inzage in elkaars agenda. Dit is slechts een greep uit een grote hoeveelheid efficiëncyslagen die nodig waren om de organisatie slagvaardiger te maken. Op deze manier hebben we allemaal toegang tot dezelfde afspraken, contracten en gegevens. Een fijne bijkomstigheid was het feit dat we op deze manier zonder problemen konden thuiswerken (voor wat betreft de bedrijfsvoering).

De personele situatie op 1 december 2020 was een stuk rooskleuriger dan op hetzelfde moment in 2019. Alle personeelsleden waren weer aan het werk en er zijn nieuwe medewerkers aangenomen die een zeer waardevolle aanvulling op het team bleken te zijn. Uitgangspunt was dat alle nieuwe personeelsleden op zijn minst affiniteit hadden met kunst, want alleen op die manier kun je op een goede manier communiceren met je doelgroep. Verder is er in 2020 een pensioenregeling ingevoerd voor alle medewerkers. Drie personeelsleden kozen ervoor niet deel te nemen,

vanwege hun hoge leeftijd. Dat heeft eveneens gezorgd voor een verhoging van de loonkosten. In 2019 waren er echter ook nog mensen met een ZZP-contract in dienst (de directeur voor de helft, een beheerder en financiële administratie) en dat was in 2020 alleen nog het geval voor de financiële administratie. In de subsidieaanvraag 'mensen en organisatie' is bovendien subsidie aangevraagd en verleend voor (extra, niet begrote) schoonmaak van Gerswinstraat en Ring-baan Oost 10 en beheerder voor 24 uur, omdat een van de vaste krachten na langdurige ziekte deels aan het reintegreren was en deels extra arbeidsongeschikt is geraakt. Tot slot hebben we via een rechtszaak afscheid genomen van een werknemer die langdurig ziek was en waarmee een langslpend arbeidsconflict was. Alle beheerders beschikken over een up to date BHV-diploma (eerste hulp, reanimatie, AED, brandveiligheid).

In 2020 hebben we de banden met het hoger beroepsonderwijs aangehaald en een eerste stagiaire aangetrokken. Donna Ubags, derdejaars stagiaire van de Hogeschool voor Journalistiek in Tilburg, is gestart met de ontwikkeling van een podcastserie waarin een aantal huurders een intiem kijkje in hun atelier geven (lancering begin 2021). De wederzijdse meerwaarde van stagiaires maakt de tijdsinvestering meer dan goed.

HANS INNEMEE IN ZIJN ATELIER @ CARRÉ
FOTO DOOR DONNA UBAGS VOOR
'IN DE ATELIERS DE PODCAST'

PERSONEEL

FUNCTIE	CONTRACT	CONTRACTUREN PER WEEK	DEELTIJD FACTOR
Schoonmaak	Onbepaald	24	60%
Schoonmaak	Onbepaald	14	35%
Schoonmaak	Onbepaald	29	73%
Schoonmaak	Onbepaald	17	43%
Beheer en onderhoud	Onbepaald	40	100%
Beheer en onderhoud	Jaarcontract	24	60%
Beheer en onderhoud	Onbepaald	28	70%
Verhuur & communicatie	Onbepaald	32	80%
Financiële administratie	ZZP	24	60%
Directeur	Onbepaald	32	80%
		264	

NIEUWE RAAD VAN TOEZICHT

Eind 2020 is een begin gemaakt met de werving van een nieuwe Raad van Toezicht. Per 1 januari 2021 gaven Paul Peters, Wilbert van Herwijnen en Annemarie Pijnappel het stokje na jarenlange inzet door aan een nieuwe, vijfkoppige raad. Noud Broeren (Forward Advocaten) is halverwege 2020 toegetreden en bekleedt de voorzittersrol. De rest van de nieuwe raad bestaat uit: Thomas Bedaux (Bedaux de Brouwer Architecten), Anne Beijer (Theaters Tilburg), Marieke de Wolf (Kunstloc) en Aad Scheepers (Adlasz). Stichting Ateliers Tilburg is blij met deze expertise en ziet er naar uit om de plannen voor de komende jaren onder toezien oog van deze club te realiseren.

Vanaf 2018 hielden Paul, Wilbert en Annemarie toezicht op de directeur/ bestuurder, maar in de jaren ervoor waren zij actief bestuurslid en hadden ze een nadrukkelijke rol in de ontwikkeling van SAT. Natuurlijk was een passend afscheid voor de aftredende leden op zijn plaats geweest, maar vanwege alle maatregelen rondom Corona, wordt daar nog een vorm voor gevonden.

FACTSHEET 2020

250 ATELIERS

10 PANDEN

9862 M2

3 EDUCATIE - & PROJECTRUIMTES

213 HUURDERS

681 NAAR 771 VOLGERS FACEBOOK

VAN 254 NAAR 1094 VOLGERS INSTAGRAM

COLOFON

TEKST

Floor Westerborgen

TEKSTUELE BIJDRAGEN

Jack Keusters
Rosalina Jager
Tyrell Kuipers

VORMGEVING

Tyrell Kuipers

FOTO'S

Simone Michielsen
Kim Pattiruhu
Lot de Pont
Spruit Digital

WEBSITE

www.atelierstilburg.nl

SOCIAL MEDIA

[Facebook](#)
[Instagram](#)

ADRES

Carré 32, 5017 JE

CONTACTGEGEVENS

info@atelierstilburg.nl